

30.12.1999/1353

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan Euroopan yhteisön rakennerahastoista osarahoitettavien ohjelmien toimeenpanoon sekä rakennerahastojen rahoituksen ja vastaavan kansallisen rahoitusosuuden hallintointiin, valvontaan ja tarkastukseen.

Tämän lain 17–23 §:ää ei sovelleta kalatalouden ohjauksen rahoitusvälineeseen.

Tämän lain 21 §:n 1 momentin 1, 2 ja 4–9 kohtaa, 22 §:n 1 momentin 2 kohtaa siltä osin kuin siinä säädetään maakunnan yhteistyöasiakirjasta, ja 4 kohtaa sekä 23 §:ää ei sovelleta rakennerahastoja koskevista yleisistä säännöksistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1260/1999 1 artiklassa säädetyille tavoitteelle 3 laadittuun rakennerahasto-ohjelmaan.

4 momentti on kumottu L:lla 28.12.2000/1286.

1 a § (28.12.2000/1286)

Lain soveltaminen yhteisöaloiteohjelmiin

Yhteisöaloiteohjelmiin, joilla tarkoitetaan yleisasetuksen 20 artiklan 1 kohdan a–d alakohdassa mainittuja yhteisöaloiteohjelmia, sovelletaan tätä lakia siten kuin tässä pykälässä ja jäljempänä säädetään.

Yleisasetuksen 20 artiklan 1 kohdan a-alakohdan mukainen yhteisöaloiteohjelma on INTERREG, b-alakohdan mukainen yhteisöaloiteohjelma URBAN, c-alakohdan mukainen yhteisöaloiteohjelma LEADER ja d-alakohdan mukainen yhteisöaloiteohjelma EQUAL.

INTERREG- ja URBAN-yhteisöaloiteohjelmiin ei sovelleta tämän lain 8 ja 9 §:ää, 12–15 §:ää, 17–21 §:ää, 22 §:n 1 momentin 2, 4 ja 5 kohtaa, 23 §:ää, 26 §:n 1, 3 ja 4 momenttia, 27 §:ää eikä 28 §:n 1 momenttia. Tämän lain 28 §:n 2 ja 3 momenttia ei sovelleta URBAN-yhteisöaloiteohjelmaan. (14.2.2003/115)

LEADER-yhteisöaloiteohjelmaan ei sovelleta tämän lain 12–15 §:ää, 17 §:ää lukuun ottamatta 17 §:n 8 momenttia, 18–21 §:ää, 22 §:n 1 momentin 4 kohtaa, 23 §:ää eikä 30 a §:ää. Tämän lain 17–21 §:ää ja 22 §:n 1 momentin 2 kohtaa siltä osin kuin siinä säädetään maakunnan yhteistyöasiakirjasta, ja 4 kohtaa sekä 23 §:ää ei sovelleta EQUAL-yhteisöaloiteohjelmaan.

Yleisasetuksen 22 artiklassa tarkoitettuihin innovatiivisiin toimiin sovelletaan, mitä edellä 2 momentissa mainitusta INTERREG-yhteisöaloiteohjelmasta tässä laissa säädetään lukuunottamatta 21 b §:n 2 momenttia. (14.2.2003/115)

2 §

Suhde muihin lakeihin

Tätä lakia sovelletaan aluekehitysviranomaisen ja sisäasiainministeriön Euroopan yhteisön rakennerahastojen varoista ja vastaavasta kansallisesta rahoitusosuudesta rahoittamiin toimenpiteisiin, jollei alueiden kehittämisestä annetusta laista (1135/1993) muuta johdu.

Tätä lakia sovelletaan Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston ohjausosaston varoista rahoitettaviin toimenpiteisiin, jollei maa- ja metsätalouden rakennepoliittisista toimenpiteistä annetusta laista (1303/1994) tai sen 27 §:n 2 momentissa mainituista laeista muuta johdu.

Tätä lakia sovelletaan kalatalouden ohjauksen rahoitusvälineen varoista rahoitettaviin toimenpiteisiin, jollei Euroopan yhteisön yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpanosta annetusta laista (1139/1994) muuta johdu.

Jos muussa laissa on tästä laista poikkeavia säännöksiä, noudatetaan niitä tämän lain sijasta.

3 §

Suhde Euroopan yhteisön oikeuteen

Tätä lakia sovelletaan Euroopan yhteisön rakennerahastoista osarahoitettavien ohjelmien toimeenpanoon ja rakennerahastovarojen hallintointiin, valvontaan ja tarkastukseen, jollei Euroopan yhteisön säädöksestä tai sen nojalla tehdystä Euroopan yhteisön toimielimen päätöksestä muuta johdu.

4 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *rakennerahastolla* Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston ohjausosastoa ja kalatalouden ohjauksen rahoitusvälinettä;

2) *rakennerahastovaroilla* Euroopan yhteisöjen komission Euroopan yhteisöjen talousarviosta Suomeen myöntämiä rakennerahastojen varoja;

3) *kansallisella rahoitusosuudella* rakennerahastovaroja vastaavaa kansallista julkista ja yksityistä rahoitusosuutta;

4) *kansallisella julkisella rahoitusosuudella* rakennerahastovaroja vastaavaa valtion, kuntien ja muiden julkisyhteisöjen rahoitusosuutta;

5) *yleisasetuksella* rakennerahastoja koskevista yleisistä säännöksistä annettua neuvoston asetusta (EY) N:o 1260/1999;

6) *valvonta-asetuksella* yksityiskohtaisista järjestelyistä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 4253/88 soveltamiseksi jäsenvaltion suorittaman rakennerahastojen yhteisrahoittamien toimien varainhoidon valvonnan osalta annettua komission asetusta (EY) N:o 2064/97;

7) *maaseudun kehittämisasetuksella* neuvoston asetusta (EY) N:o 1257/1999 Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston tuesta maaseudun kehittämiseen ja tiettyjen asetusten kumoamisesta ja muuttamisesta;

8) *rakennerahasto-ohjelmalla* yleisasetuksen 19 artiklassa tarkoitettua yhtenäistä ohjelma-asiakirjaa sekä siihen liittyviä yleisasetuksen 9 artiklan m-kohdassa määriteltyjä ohjelma-asiakirjan täydennyksiä samoin kuin yleisasetuksen 20 artiklassa tarkoitettua yhteisöaloitteita koskevaa ohjelma-asiakirjaa ja siihen liittyviä yleisasetuksen 9 artiklan m-kohdassa määriteltyjä ohjelma-asiakirjan täydennyksiä; (28.12.2000/1286)

9) *alueellisilla rakennerahasto-ohjelmilla* Euroopan yhteisön rakennerahastojen tavoitteita 1 ja 2 koskevia ohjelmia, INTERREG- ja URBAN-yhteisöaloiteohjelmia sekä Euroopan aluekehitysrahaston innovatiivisia toimia koskevia ohjelmia sekä teknisen avun toimenpiteitä; (14.2.2003/115)

10) *horisontaalisilla rakennerahasto-ohjelmilla* yleisasetuksen 1 artiklassa säädetyille tavoitteelle 3 laadittua ohjelmaa ja tavoite 1 alueen ulkopuolisella alueella toteutettavaa kalatalouden ohjauksen rahoitusvälineestä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1263/1999 2 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettua ohjelmaa;

11) *rakennerahastovaroja käytävällä ministeriöllä* ministeriötä, joka myöntää tai käyttää itse rakennerahastovaroja taikka jakaa niitä edelleen omalle hallinnonalalleen tai maakuntien liitoille käytettäväksi tai tukena myönnettäväksi.

5 §

Rakennerahastovarojen tulouttaminen

Rakennerahastoista Suomeen tuloutettavat varat otetaan valtion talousarvioon, jollei muusta laista, Euroopan yhteisön säädöksestä tai sen nojalla tehdystä Euroopan yhteisön toimielimen päätöksestä muuta johdu.

Valtion talousarvioon otettavilla Euroopan yhteisön rakennerahastoista saatavilla tuloilla rahoitettavien menojen maksamiseen otetaan valtion talousarvioon tarvittavat määrärahat.

2 luku

Hallintoviranomaiset, niiden tehtävät ja toimivalta

6 § (28.12.2000/1286)

Hallintoviranomaiset

Yleisasetuksen 9 artiklan n-kohdassa tarkoitettuina hallintoviranomaisina toimivat:

1) yleisasetuksen 1 artiklassa säädettyjen tavoitteiden 1 ja 2 alueille laadittujen rakennerahasto-ohjelmien osalta sisäasiainministeriö;

2) yleisasetuksen 1 artiklassa säädetyille tavoitteelle 3 laaditun rakennerahasto-ohjelman osalta työministeriö;

3) kalatalouden ohjauksen rahoitusvälineestä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1263/1999 2 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitetun yhtenäisen ohjelma-asiakirjan osalta maa- ja metsätalousministeriö;

4) INTERREG-yhteisöaloiteohjelmassa ohjelma-asiakirjassa mainittu maakunnan liitto;

5) URBAN-yhteisöaloiteohjelmassa ohjelma-asiakirjassa mainittu kunnallinen toimielin;

6) LEADER-yhteisöaloiteohjelmassa maa- ja metsätalousministeriö;

7) EQUAL-yhteisöaloiteohjelmassa työministeriö.

7 § (28.12.2000/1286)

Hallintoviranomaisen tehtävät

Hallintoviranomainen hoitaa muissa kuin INTERREG- ja URBAN-yhteisöaloiteohjelmissa yleisasetuksen 34 artiklassa säädetyt tehtävät sekä hallinnoimaansa rakennerahasto-ohjelmaa koskevia kansallisia tehtäviä sen mukaan kuin 8 ja 9 §:ssä, 14 §:n 2 momentissa sekä 26 ja 29 §:ssä säädetään.

INTERREG- ja URBAN-yhteisöaloiteohjelmissa hallintoviranomainen hoitaa yleisasetuksen 34 artiklassa säädetyt tehtävät sekä 8 a §:ssä, 26 §:n 2 momentissa sekä 29 §:n 1 momentissa tarkoitetut tehtävät.

8 §

Hallintoviranomaisen ohjeet ja määräykset

Hallintoviranomainen voi antaa maksuviranomaisille ja muille rakennerahastovaroja käyttäville ministeriöille rakennerahasto-ohjelman hallinnointia, valvontaa ja tarkastusta koskevia ohjeita, jos yleisasetuksen 34 artiklassa sille säädettyjen velvoitteiden täyttäminen tätä edellyttää.

Hallintoviranomainen voi antaa 1 momentissa mainituin edellytyksin rakennerahasto-ohjelman toimeenpanoon osallistuville muille kuin viranomaisille rakennerahasto-ohjelman hallinnointia, valvontaa ja tarkastusta koskevia ohjeita.

Hallintoviranomainen voi antaa maksuviranomaisille ja muille rakennerahastovaroja käyttäville ministeriöille rakennerahasto-ohjelman hallinnointia, valvontaa ja tarkastusta koskevia yleisiä määräyksiä, jos yleisasetuksen 34 artiklassa sille säädettyjen velvoitteiden täyttäminen tätä välttämättä edellyttää. Ennen määräysten antamista hallintoviranomaisen ja ministeriön on neuvoteltava asiasta.

8 a § (28.12.2000/1286)

Oikeus antaa ohjeita ja säännöksiä INTERREG- ja URBAN-yhteisöaloiteohjelmissa

Sisäasiainministeriö voi INTERREG- ja URBAN-yhteisöaloiteohjelmissa antaa muille rakennerahasto-ohjelmaa rahoittaville viranomaisille rakennerahasto-ohjelman hallinnointia, valvontaa ja tarkastusta koskevia ohjeita, jos yleisasetuksen 34 artiklassa hallintoviranomaiselle säädettyjen velvoitteiden täyttäminen sitä edellyttää. Ennen ohjeiden antamista on kuultava ohjelman hallintoviranomaista.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa rakennerahasto-ohjelmaa rahoittavia viranomaisia koskevia säännöksiä rakennerahasto-ohjelman hallinnoinnista, valvonnasta ja tarkastuksesta, jos yleisasetuksen 34 artiklassa hallintoviranomaiselle säädettyjen velvoitteiden täyttäminen tätä välttämättä edellyttää. Ennen asetuksen antamista on kuultava ohjelman hallintoviranomaista ja muuta rakennerahasto-ohjelmaa rahoittavaa viranomaista.

9 §

Eräät täytäntöönpanojärjestelyt

Hallintoviranomainen voi asioissa, jotka eivät kuulu lainsäädännön alaan tai muutoin vaadi eduskunnan suostumusta, tarvittaessa yhteisymmärryksessä rakennerahasto-ohjelman maksuviranomaisten ja muiden rakennerahastovaroja käyttävien ministeriöiden kanssa sopia tavanomaisina pidettävistä rakennerahasto-ohjelman hallinnointitehtävien täytäntöönpanoa koskevista tarpeellisista järjestelyistä Euroopan yhteisöjen komission, muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden rakennerahastotehtäviä hoitavien viranomaisten tai jäsenvaltioiden tällaisia tehtäviä hoitavien muiden tahojen kanssa.

Hallintoviranomainen voi 1 momentissa tarkoitetuissa asioissa tarvittaessa yhteisymmärryksessä rakennerahasto-ohjelman maksuviranomaisten ja muiden rakennerahastovaroja käyttävien ministeriöiden kanssa sopia myös sellaisista täytäntöönpanojärjestelyistä, joista rakennerahasto-ohjelman ja Euroopan unionin ulkopuolella toteutettavan Euroopan yhteisön rahoittaman ohjelman tekninen yhteensovittaminen välttämättä edellyttää.

9 a § (28.12.2000/1286)

Eräät täytäntöönpanojärjestelyt INTERREG- ja URBAN-yhteisöaloiteohjelmissa

Sisäasiainministeriö voi asioissa, jotka eivät kuulu lainsäädännön alaan tai ole muutoin merkitykseltään huomattavia taikka eivät muutoin vaadi eduskunnan suostumusta, tarvittaessa yhteisymmärryksessä INTERREG- ja URBAN-yhteisöaloiteohjelmia rahoittavien viranomaisten kanssa sopia tavanomaisina pidettävistä rakennerahasto-ohjelman hallinnointitehtävien täytäntöönpanoa koskevista tarpeellisista järjestelyistä Euroopan yhteisöjen komission, muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden INTERREG- ja URBAN-yhteisöaloitetehtäviä hoitavien viranomaisten tai jäsenvaltioiden tällaisia tehtäviä hoitavien tahojen kanssa.

Sisäasiainministeriö voi 1 momentissa tarkoitetuissa asioissa tarvittaessa yhteisymmärryksessä 1 momentissa tarkoitettuja yhteisöaloiteohjelmia rahoittavien viranomaisten kanssa sopia myös sellaisista täytäntöönpanojärjestelyistä, joita INTERREG- ja URBAN-yhteisöaloiteohjelman ja Euroopan unionin ulkopuolella toteutettavan Euroopan yhteisön rahoittaman ohjelman tekninen yhteensovittaminen edellyttää.

3 luku

Maksuviranomaiset, niiden tehtävät ja toimivalta

10 §

Maksuviranomaiset

Yleisasetuksen 9 artiklan o kohdassa tarkoitettuina maksuviranomaisina toimivat:

- 1) Euroopan aluekehitysrahaston osalta sisäasiainministeriö;

- 2) Euroopan sosiaalirahaston osalta työministeriö;
- 3) Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston ohjausosaston osalta maa- ja metsätalousministeriö;
- 4) kalatalouden ohjauksen rahoitusvälineen osalta maa- ja metsätalousministeriö.

INTERREG- ja URBAN-yhteisöaloiteohjelmassa maksuviranomaisina toimivat kuitenkin 6 §:n 4 ja 5 kohdassa tarkoitetut hallintoviranomaiset. (28.12.2000/1286)

11 § (28.12.2000/1286)

Maksuviranomaisen tehtävät

Maksuviranomainen hoitaa muissa kuin INTERREG- ja URBAN-yhteisöaloiteohjelmissa yleisasetuksen 32 artiklassa säädetyt tehtävät sekä rakennerahastovaroja koskevia kansallisia tehtäviä sen mukaan kuin 12 ja 13 §:ssä, 14 §:n 3 momentissa sekä 15, 26, 30 ja 38 §:ssä säädetään.

INTERREG- ja URBAN-yhteisöaloiteohjelmissa maksuviranomainen hoitaa yleisasetuksen 32 artiklassa säädetyt tehtävät sekä rakennerahastovaroja koskevia kansallisia tehtäviä sen mukaan kuin 26 §:n 2 momentissa sekä soveltuvin osin sen mukaan kuin 30 §:ssä ja 38 §:ssä säädetään.

12 §

Rakennerahastovarojen osoittaminen muiden viranomaisten käytettäväksi

Maksuviranomainen vastaa valtion talousarvioon pääluokkaansa otettujen rakennerahastovarojen osoittamisesta niiden ministeriöiden käytettäväksi tai edelleen jaettaviksi, joiden pääluokkaan vastaava valtion rahoitusosuus on otettu valtion talousarviossa.

Sellaisten toimenpiteiden rahoitukseen, joiden kansallinen julkinen rahoitusosuus tulee osaksi tai kokonaan muista kuin valtion talousarvion määrärahoista, maksuviranomainen osoittaa rakennerahastovaroja niiden ministeriöiden myönnettäväksi tai edelleen jaettaviksi, joiden toimialan toimenpiteisiin määräraha on tarkoitettu.

Maksuviranomainen vastaa myös yleisasetuksen 9 artiklan i kohdassa ja Euroopan sosiaalirahastosta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1784/1999 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen rakennerahaston varojen jakamisesta suoraan artikloissa tarkoitetuille välittäjille.

Maksuviranomaisen tulee viipymättä antaa hallintoviranomaiselle tieto 1–3 momentissa tarkoitetuista varojen osoittamista ja maksamista koskevista päätöksistä.

Varainkäytön joustavuuden varmistamiseksi rakennerahastovaroja käyttävät ministeriöt voivat jättää osan rakennerahastovaroista ja vastaavasta valtion rahoitusosuudesta ohjelmareserviin.

13 §

Maksuviranomaisen antamat rakennerahastovaroja koskevat ehdot, ohjeet ja määräykset

Osoittaessaan rakennerahastovaroja ministeriön tai muun viranomaisen käytettäväksi tai edelleen jaettavaksi maksuviranomainen voi varojen osoittamista koskevassa päätöksessään asettaa

viranomaisen noudatettavaksi varojen käyttöä koskevia ehtoja, jotka ovat välttämättömiä Euroopan yhteisön lainsäädäntöön perustuvien velvoitteiden täyttämiseksi ja rakennerahastovarojen hallinnoinnin, valvonnan ja tarkastuksen asianmukaiseksi hoitamiseksi.

Muissa kuin 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa maksuviranomainen voi antaa 1 momentissa tarkoitettulle viranomaiselle rakennerahastovarojen hallinnointia, valvontaa ja tarkastusta koskevia ohjeita, jos Euroopan yhteisön oikeuteen perustuvien velvoitteiden täyttäminen ja rakennerahastovarojen hallinnoinnin, valvonnan ja tarkastuksen asianmukainen hoitaminen tätä edellyttää.

Maksuviranomainen voi antaa 1 momentissa tarkoitettulle viranomaiselle rakennerahastovarojen käyttöä koskevia yleisiä määräyksiä, jos Euroopan yhteisön lainsäädäntöön perustuvien velvoitteiden täyttäminen ja rakennerahastovarojen hallinnoinnin, valvonnan ja tarkastuksen asianmukainen hoitaminen sitä välttämättä edellyttää. Ennen määräysten antamista maksuviranomaisen ja asianomaisen viranomaisen on neuvoteltava asiasta.

Osoittaessaan rakennerahastovaroja muun kuin viranomaisen käytettäväksi tai edelleen jaettavaksi maksuviranomainen voi varojen osoittamista koskevassa päätöksessään asettaa saajan noudatettavaksi sellaisia varojen käyttöä koskevia ja saajalle laissa säädettyjä velvollisuuksia täsmentäviä ehtoja, jotka ovat välttämättömiä Euroopan yhteisön lainsäädäntöön perustuvien velvoitteiden täyttämiseksi ja rakennerahastovarojen hallinnoinnin, valvonnan ja tarkastuksen asianmukaiseksi hoitamiseksi. Samoin edellytyksin maksuviranomainen voi muissa tapauksissa antaa muulle kuin viranomaiselle rakennerahastovarojen hallinnointia, valvontaa ja tarkastusta koskevia ohjeita.

14 §

Maakuntien liitoille annettavat rakennerahastovaroja ja vastaavaa valtion rahoitusosuutta koskevat ehdot, ohjeet ja määräykset

Osoittaessaan rakennerahastovaroja ja vastaavaa valtion rahoitusosuutta maakuntien liittojen käytettäväksi ja edelleen jaettavaksi sisäasiainministeriö voi varojen osoittamista koskevassa päätöksessään asettaa maakuntien liittojen noudatettavaksi varojen käyttöä koskevia ehtoja, jotka ovat välttämättömiä Euroopan yhteisön lainsäädäntöön perustuvien velvoitteiden täyttämiseksi sekä rakennerahastovarojen ja vastaavan valtion rahoitusosuuden hallinnoinnin, valvonnan ja tarkastuksen asianmukaiseksi hoitamiseksi.

Muissa kuin 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa sisäasiainministeriö voi antaa maakuntien liitoille 8 §:ssä tarkoitettuja ohjeita ja yleisiä määräyksiä mainitussa pykälässä säädetyin edellytyksin silloin, kun sisäasiainministeriö toimii hallintoviranomaisena, tai kun hallintoviranomainen on 8 §:n nojalla antanut sisäasiainministeriölle 8 §:ssä tarkoitettun ohjeen tai yleisen määräyksen ja sellaisen antaminen maakuntien liitoille on välttämätöntä.

Muissa kuin 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa sisäasiainministeriö voi antaa maakuntien liitoille 13 §:ssä tarkoitettuja ohjeita ja yleisiä määräyksiä mainitussa pykälässä säädetyin edellytyksin silloin, kun sisäasiainministeriö toimii maksuviranomaisena, tai kun maksuviranomainen on 13 §:n nojalla antanut sisäasiainministeriölle 13 §:ssä tarkoitettun ohjeen tai yleisen määräyksen ja sellaisen antaminen maakuntien liitoille on välttämätöntä.

15 §

Vastuu rakennerahastovarojen käytöstä

Kun maksuviranomainen on osoittanut rakennerahaston varoja muun ministeriön kuin maksuviranomaisen itsensä käytettäväksi tai edelleen jaettavaksi, ministeriö on velvollinen huolehtimaan, että varoja käytetään ja hallinnoidaan asianmukaisesti ja todetut virheellisuudet oikaistaan. Ministeriöt ilmoittavat maksuviranomaiselle toimenpiteistä, joihin todettujen virheellisyyksien oikaisemiseksi on ryhdytty. Maakuntien liitot ilmoittavat näistä toimenpiteistä sisäasiainministeriölle.

Jos virheellisuuden laatu ja laajuus huomioon ottaen tarvittaviin toimenpiteisiin ei ole ryhdytty, maksuviranomainen voi velvoittaa ministeriön ryhtymään toimenpiteisiin, joilla virheellisyys voidaan oikaista tai sen toistuminen estää. Maksuviranomainen voi tarvittaessa asettaa ministeriölle määräajan, jossa sen tulee ryhtyä toimenpiteisiin. Maakuntien liittoja koskevilta osin tässä tarkoitettu toimivalta on sisäasiainministeriöllä.

Maksuviranomaisen tulee viipymättä antaa hallintoviranomaiselle tieto toimenpiteistä, joihin virheellisuuden oikaisemiseksi on ryhdytty.

4 luku

Rakennerahasto-ohjelmien valmistelu ja toimeenpano

16 § (28.12.2000/1286)

Rakennerahasto-ohjelmien valmistelu

Alueellisten rakennerahasto-ohjelmien valmisteluun sovelletaan alueiden kehittämisestä annetussa laissa säädettyjä menettelytapoja, jollei muusta laista muuta johdu. Yhteisöaloiteohjelmien valmistelussa on sen lisäksi otettava huomioon yleisasetuksen 21 artiklassa tarkoitetut suuntaviivat.

17 §

Maakunnan yhteistyöryhmä

Kussakin maakunnassa on rakennerahasto-ohjelmien toimeenpanon ja alueen kehittämiseen vaikuttavien toimenpiteiden yhteensovittamista varten maakunnan yhteistyöryhmä.

Yhteistyöryhmän asettaa maakunnan liiton hallitus, ja yhteistyöryhmän toimikausi jatkuu, kunnes Euroopan yhteisöjen komissio on hyväksynyt yleisasetuksen 37 artiklassa tarkoitetun lopullisen täytäntöönpanokertomuksen. Toimikautta voidaan jatkaa, jos yhteistyöryhmän tehtävien hoitaminen sitä vaatii. Jäljempänä 3 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen tahojen edustajat valitaan kuitenkin maakunnan liiton ja sen jäsenkuntien osalta valtuuston toimikaudeksi ja saamelaiskäräjien osalta saamelaiskäräjien toimikaudeksi.

Yhteistyöryhmän kokoonpano on sovitettava siten, että siinä ovat tasapuolisesti osapuolina:

- 1) maakunnan liitto ja sen jäsenkunnat sekä Lapin maakunnassa lisäksi saamelaiskäräjät;
- 2) ohjelmaa rahoittavat valtion viranomaiset ja muut valtionhallintoon kuuluvat organisaatiot;

3) alueen kehittämisen kannalta tärkeimmät työmarkkina- ja elinkeinojärjestöt.

Osapuoliin edustetuiksi tulevat tahot tekevät ehdotuksen edustajikseen sekä heidän henkilökohtaisiksi varaedustajikseen.

Jäsenten lisäksi maakunnan liiton hallitus nimeää yhteistyöryhmälle puheenjohtajan, jonka tulee olla kuntalaissa (365/1995) tarkoitettu luottamushenkilö, sekä 3 momentissa tarkoitettujen osapuolten ehdotuksesta kolme varapuheenjohtajaa, joiden tulee olla yhteistyöryhmän jäseniä.

Yhteistyöryhmä voi kutsua yhteistyöryhmään asiantuntijoita.

Yhteistyöryhmä asettaa jaoston tavoite 3 -ohjelman ja tavoite 2 -ohjelman yhteensovittamiseksi. Jaoston puheenjohtajana toimii työvoima- ja elinkeinokeskuksen edustaja. Jaoston tehtävät ja kokoonpano määritellään tarkemmin yhteistyöryhmän työjärjestyksessä.

Yhteistyöryhmä asettaa jaoston Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston tukiosaston osarahoittaman alueellisen maaseutusuunnitelman ja tavoite 2 -ohjelman yhteensovittamiseksi. Yhteistyöryhmä voi tarvittaessa asettaa maaseutujaoston myös tavoite 2 -alueen ulkopuolisilla alueilla. Jaoston puheenjohtajana toimii työvoima- ja elinkeinokeskuksen edustaja. Jaoston tehtävät ja kokoonpano määritellään tarkemmin maaseutuelinkeinojen rahoituslain (329/1999) nojalla annetussa valtioneuvoston päätöksessä ja yhteistyöryhmän työjärjestyksessä.

Yhteistyöryhmä voi tarvittaessa asettaa myös muita jaostoja.

18 §

Maakunnan yhteistyöryhmän jäsenten asema

Maakunnan yhteistyöryhmän ja sen asettamien jaostojen jäsenet hoitavat tehtäviään virkavastuulla. Yhteistyöryhmän jäsenistä on soveltuvin osin voimassa, mitä kuntalaissa säädetään luottamushenkilöistä. Maakunnan liittoon pysyväisluonteisessa palvelusuhteessa oleva henkilö voidaan kuitenkin valita yhteistyöryhmän jäseneksi.

Edellä 17 §:n 3 momentin 1 ja 3 kohdassa tarkoitetuille edustajille maksettavista palkkioista ja ansionmenetykskorvauksista sekä matkakustannusten ja muiden heille tehtävän hoitamisesta aiheutuneiden kustannusten korvaamisesta on voimassa, mitä kuntalaissa säädetään luottamushenkilöistä. Mainitun momentin 2 kohdassa tarkoitetuille edustajille maksettavista palkkioista ja korvauksista vastaa se, jota jäsen edustaa.

19 §

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö

Maakunnan yhteistyöryhmä kutsuu sihteerikseen maakunnan yhteistyöryhmässä edustettuina olevien viranomaisten palveluksessa olevia henkilöitä niin, että viranomaisten edustus tulee tasapuolisesti huomioon otetuksi.

Sihteerit hoitavat yhteistyöryhmän asioiden valmistelu-, esittely- ja täytäntöönpanotehtäviä virkavastuulla.

20 §

Maakunnan yhteistyöryhmän päätöksenteko ja hallintomenettely

Jollei jäljempänä toisin säädetä, päätöksenteosta ja hallintomenettelystä maakunnan yhteistyöryhmässä on soveltuvin osin voimassa, mitä kuntalain 50 ja 53–62 §:ssä säädetään. Muilta osin yhteistyöryhmän hallintomenettelyyn sovelletaan hallintomenettelylakia (598/1982).

Maakunnan liitto vahvistaa yhteistyöryhmän hyväksymän maakunnan yhteistyöryhmän työjärjestyksen, jossa määrätään asian valmistelusta, esittelystä ja päätöksenteosta yhteistyöryhmässä. Muutoin työjärjestyksestä on soveltuvin osin voimassa, mitä kuntalaisia säädetään johtosäännöstä.

Yhteistyöryhmän on pyrittävä päätöksenteossaan yksimielisyyteen. Jos päätöstä ei voida tehdä yksimielisesti, päätökseksi tulee mielipide, jota kaksi kolmannelta äänestäneistä on kannattanut.

Jäljempänä 21 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetussa asiassa rahoittajataho ei voi myöntää hankkeelle rakennerahaston tukea, jos yhteistyöryhmä ei ole hanketta puoltanut. Yhteistyöryhmän puolto ei kuitenkaan sido rahoittajatahoa. Jos rahoittajataho aikoo yhteistyöryhmän puollosta huolimatta tehdä kielteisen rahoituspäätöksen, sen tulee antaa yhteistyöryhmälle tästä tieto. Yhteistyöryhmän kannanottoa koskeviin päätöksiin ei voida hakea erikseen muutosta valittamalla.

21 §

Maakunnan yhteistyöryhmän tehtävät

Maakunnan yhteistyöryhmä:

- 1) yhteensovittaa seuraavan varainhoitovuoden rakennerahastovarojen ja vastaavan kansallisen rahoitusosuuden kohdentumisen maakunnassa rakennerahasto-ohjelmaa rahoittaville valtion viranomaisille, maakunnan liitolle ja muille rakennerahasto-ohjelman rahoitukseen osallistuville; tästä hyväksytään asiakirja, jonka kaikki asianomaisessa maakunnassa ohjelmaa rahoittavat toimijat allekirjoittavat (*maakunnan yhteistyöasiakirja*);
- 2) suuntaa maakuntaan osoitettua rakennerahastojen rahoitusta ja vastaavaa kansallista rahoitusta tarkistamalla maakunnan yhteistyöasiakirjan valtioneuvoston annettua talousarvioesityksen eduskunnalle sekä tarvittaessa valtion talousarvion tultua hyväksytyksi eduskunnassa ja muulloinkin, jos se on rakennerahasto-ohjelman toimeenpanon kannalta tarpeen;
- 3) saa tiedoksi maakunnan yhteistyöasiakirjan laatimisen ja tarkistamisen yhteydessä raportit maaseutusuunnitelman Euroopan maatalouden tuki- ja ohjausrahaston tukiosaston rahoituksesta ja tavoite 3 -ohjelman Euroopan sosiaalirahaston rahoituksesta ja varmistaa eri toimenpiteiden yhteensovituksen ja eri rahastojen osallistumisen laajojen ja aluekehittämisen kannalta merkittävien hankkeiden toteuttamiseen;
- 4) voi yhteistyöasiakirjassa päättää rakennerahasto-ohjelmassa olevien hankkeiden valintakriteerien alueellisesta soveltamisesta;
- 5) voi käsitellä rahoituksen myöntävän ministeriön, sen hallinnonalan viranomaisen tai muun toimijan taikka maakunnan liiton valmistelemia suuria maakunnallisia tai ylimaakunnallisia taikka muuten aluekehityksen kannalta merkittäviä hankkeita ja antaa niistä lausunnon rahoituksen myöntävälle taholle; yhteistyöryhmässä käsiteltävät hankkeet määritellään tarkemmin työjärjestyksessä, liikesalaisuuden piiriin kuuluvia tietoja sisältäviä yrityshankkeita ei kuitenkaan voida käsitellä yhteistyöryhmässä;
- 6) huolehtii tarvittavista menettelytavoista, joilla varmistetaan rahoitettaviksi hyväksyttävien hankkeiden mahdollisten ympäristövaikutusten selvittäminen ennen rahoituspäätösten tekoa;

7) valmistele ja esittää siten kuin 16 §:ssä säädetään rakennerahasto-ohjelman muutostarpeita seurantakomitealle ja hallintoviranomaiselle sekä raportoi niille rakennerahasto-ohjelman mukaisesti;

8) tiedottaa rakennerahasto-ohjelman toimeenpanosta;

9) tukivarojen osoittamiseksi tekee ehdotuksen maaseudun kehittämisasetuksen 4–8 ja 25–28 artiklassa tarkoitetuista tukitoimenpiteistä sekä ilmoittaa toiminnan laajuuden arvioimiseksi tarvittavat tiedot;

10) voi hoitaa myös muita rakennerahasto-ohjelmien toimeenpanon ja alueen kehittämiseen vaikuttavien toimenpiteiden yhteensovittamista koskevia tai niihin liittyviä tarpeellisia tehtäviä, joista tarvittaessa määrätään tarkemmin työjärjestyksessä, jollei kyseisiä tehtäviä ole säädetty muiden viranomaisten tehtäväksi.

Alueellisten tavoiteohjelmien ulkopuolisilla alueilla yhteistyöryhmä yhteensovittaa alueellisia kehittämistoimenpiteitä, saa tiedoksi raportit maaseutusuunnitelman Euroopan maatalouden tuki- ja ohjauksrahaston tukiosaston rahoituksesta ja tavoite 3 -ohjelman Euroopan sosiaalirahaston rahoituksesta ja varmistaa eri toimenpiteiden yhteensovituksen ja eri rahastojen osallistumisen laajojen ja aluekehittämisen kannalta merkittävien hankkeiden toteuttamiseen sekä hoitaa muut työjärjestyksessä määrätty tehtävät.

21 a § (28.12.2000/1286)

Hallintokomitea

INTERREG- ja URBAN-yhteisöaloiteohjelman toimeenpanoa varten on hallintokomitea, jonka asettaa sisäasiainministeriö. Hallintokomitean toimikausi jatkuu, kunnes Euroopan yhteisöjen komissio on hyväksynyt yleisasetuksen 37 artiklassa tarkoitetun lopullisen täytäntöönpanokertomuksen.

Sisäasiainministeriö päättää hallintokomiteaa asettaessaan sen kokoonpanosta ottaen huomioon, mitä yleisasetuksen 8 ja 35 artiklassa säädetään. Hallintokomitea voi kutsua komiteaan asiantuntijoita. Hallintokomitea hyväksyy työskentelyään varten työjärjestyksen, jossa määrätään asian valmistelusta, esittelystä ja päätöksenteosta.

Hallintokomitean jäsenet hoitavat tehtäviään virkavastuulla. Hallintokomitean työskentelyyn ja sen jäseniin sovelletaan, mitä hallintomenettelylaissa (598/1982) säädetään. Hallintokomitean asiakirjojen ja toiminnan julkisuudesta on voimassa, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään.

Siinä INTERREG-yhteisöaloitetta koskevassa ohjelmatyössä ja niissä INTERREG-yhteisöaloiteohjelmissä, joita toteutetaan saamelaiden kotiseutualueella tai sen osalla, noudatetaan hallintokomitean työskentelyssä soveltuvin osin saamen kielen käytämisestä viranomaisissa annettua lakia (516/1991).

Hallintokomitean päätökset tehdään yksimielisesti. (14.2.2003/115)

21 b § (28.12.2000/1286)

Hallintokomitean tehtävät

Hallintokomitea yhteensovittaa ja suuntaa rakennerahastojen ja kansallista rahoitusta sekä antaa lausunnon hankkeiden soveltuvuudesta INTERREG- ja URBAN-yhteisöaloiteohjelmiin ja niiden rahoittamisesta. Hankkeelle ei voida myöntää tukea, ellei hallintokomitea ole puoltanut hankkeen rahoittamista.

Poiketen 21 a §:n 5 momentissa säädetystä niissä INTERREG-yhteisöaloiteohjelmissä, joiden alueella Suomi on ainoa Euroopan unionin jäsenvaltio, hallintokomitean hanketta koskevaksi päätökseksi tulee se mielipide, jota kaksi kolmannesta äänestäneistä on kannattanut. (14.2.2003/115)

Hallintokomitean kannanottoa koskeviin päätöksiin ei voida erikseen hakea muutosta valittamalla. (14.2.2003/115)

21 c § (28.12.2000/1286)

Hallintokomitean sihteeristö

Hallintokomiteaa avustaa sihteeristö. Hallintokomitea kutsuu sihteereikseen hallintokomiteassa edustettuina olevien viranomaisten palveluksessa olevia henkilöitä. Sihteerit hoitavat hallintokomitean asioiden valmistelu-, esittely- ja täytäntöönpanotehtäviä virkavastuulla.

Sihteeristö voi avustaa myös 10 §:n 2 momentissa tarkoitettuja hallinto- ja maksuviranomaisia.

22 §

Rahoituksen myöntäminen ja siihen liittyvät tehtävät

Jollei muualla laissa toisin säädetä, rakennerahastovaroja käyttävän ministeriön, sen hallinnonalaan kuuluvan viranomaisen, viraston ja laitoksen samoin kuin valtion erityisrahoitusyhtiöistä annetussa laissa (443/1998) tarkoitetun erityisrahoitusyhtiön ja muun vastaavan valtion kokonaan tai osittain omistaman yhtiön sekä maakunnan liiton keskeisinä tehtävinä on:

- 1) valmistella hankkeiden rahoituspäätökset virkavastuulla;
- 2) myöntää kansallisen lainsäädännön, Euroopan yhteisön lainsäädännön, rakennerahasto-ohjelman ja maakunnan yhteistyöasiakirjan mukaisesti hankkeeseen sekä rakennerahaston että vastaavan kansallisen julkisen rahoitusosuuden, tai yksinomaan rakennerahaston rahoitusosuuden, jos kansallinen julkinen rahoitusosuus tulee muista kuin valtion talousarvion määrärahoista; jos hanke 21 §:n 1 momentin 5 kohdan nojalla käsitellään ennen päätöksentekoa maakunnan yhteistyöryhmässä, noudatetaan, mitä 20 §:n 5 momentissa säädetään;
- 3) vastata hankkeiden seurannasta;
- 4) raportoida maakunnan yhteistyöryhmälle rakennerahastovarojen ja vastaavan kansallisen rahoitusosuuden käytöstä ja työministeriölle tavoite 3 -ohjelman rakennerahastovarojen ja vastaavan kansallisen rahoitusosuuden käytöstä;
- 5) vastata hankkeiden valvonnasta ja tarkastuksesta sekä varojen takaisinperinnästä sen mukaisesti kuin 25–28, 31–33 ja 37 §:ssä säädetään.

Pohjois-Suomen tavoite 1 -ohjelmassa saamelaiskäräjät arvioivat viranomaisten pyynnöstä saamen kieleen ja kulttuuriin kuuluvat hankkeet ja esittävät niitä rahoitettaviksi antamalla niistä lausunnon rahoituksen myöntävälle viranomaiselle.

INTERREG- ja URBAN-yhteisöaloiteohjelmissa on sen lisäksi, mitä 1 momentin 1 ja 3 kohdassa säädetään, rakennerahasto-varoja myöntävän maakunnan liiton ja URBAN-ohjelmassa rahoituksen myöntävän kunnallisen toimielimen keskeisenä tehtävänä myöntää hankkeeseen rakennerahaston rahoitusosuus kansallisen lainsäädännön, Euroopan yhteisön lainsäädännön ja rakennerahasto-ohjelman mukaan sekä ottaen huomioon hallintokomitean 21 b §:n 1 momentissa tarkoitettu lausunto ja kansallisen julkisen viranomaisen kansallista rahoitusosuutta koskeva päätös sekä vastata hankkeiden valvonnasta ja tarkastuksesta sekä varojen takaisinperinnästä siten kuin 26 §:n 2 momentissa, 28 §:n 2 ja 3 momentissa, lukuun ottamatta URBAN-yhteisöaloiteohjelmaa, 31–33 ja 37 §:ssä säädetään. Rahoitusta koskeva hakemus tulee vireille, kun 21 c §:ssä tarkoitettu toimivaltainen sihteeristö on vastaanottanut hakemuksen.
(28.12.2000/1286)

23 §

Ylimaakunnallisten hankkeiden hallinnointi

Ylimaakunnallisen hankkeen hallinnoinnista huolehtii päärahoittaja, ellei se anna hallinnointia jonkin toisen tehtäväksi.

24 §

Seurantakomiteat

Valtioneuvosto asettaa rakennerahasto-ohjelmalle yleisasetuksen 35 artiklassa tarkoitetun seurantakomitean, jonka toimikausi jatkuu, kunnes Euroopan yhteisöjen komissio on hyväksynyt yleisasetuksen 37 artiklassa tarkoitetun lopullisen täytäntöönpanokertomuksen. Toimikautta voidaan jatkaa, jos seurantakomitean tehtävien hoitaminen sitä vaatii.

Valtioneuvosto päättää seurantakomiteaa asettaessaan sen kokoonpanosta ottaen huomioon, mitä yleisasetuksen 8 ja 35 artiklassa säädetään.

Seurantakomitea voi kutsua seurantakomiteaan asiantuntijoita.

Seurantakomitean päätösvaltaiset jäsenet toimivat tehtävässään virkavastuulla.

Seurantakomitean yleisasetuksen 35 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti laatimassaan työjärjestyksessä määrätään asian valmistelusta, esittelystä ja päätöksenteosta seurantakomiteassa. Seurantakomitean hallintomenettelyyn sovelletaan, mitä hallintomenettelylaissa säädetään.

Seurantakomitean on pyrittävä päätöksenteossaan yksimielisyyteen. Jos päätöstä ei voida tehdä yksimielisesti, päätökseksi tulee kanta, jota kaksi kolmannelta äänestäneistä on kannattanut.

5 luku

Rakennerahasto-ohjelmien varojen valvonta (28.12.2000/1286)

25 § (28.12.2000/1286)

Rakennerahastovaroja myöntävän vastuu valvonnasta ja tarkastuksesta ja kansallista julkista rahoitusosuutta myöntävän ministeriön vastuu hallinnonalansa valvonnan ja tarkastuksen järjestämisestä

Rakennerahastovaroja myöntävällä on ensisijainen vastuu myöntämiensä rakennerahastovarojen valvonnasta ja tarkastuksesta. Kukin joko rakennerahastovaroja tai kansallista julkista rahoitusosuutta myöntävä ministeriö vastaa valvonnan ja tarkastuksen asianmukaisesta järjestämisestä hallinnonalallaan.

26 §

Tietojensaanti

Hallintoviranomaisella ja maksuviranomaisella on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus saada muulta rakennerahastovaroja myöntävältä, välittävältä tai käyttävältä viranomaiselta tehtäviensä hoitamiseksi tarpeelliset tiedot ja selvitykset varojen käytöstä sekä ohjelman tai hankkeen toteutuksesta ja tarkastuksesta. Rakennerahastovaroja käyttävällä ministeriöllä on sama oikeus saada tietoja hallintoviranomaiselta, maksuviranomaiselta ja oman hallinnonalansa rakennerahastovaroja myöntäviltä, välittäviltä ja käyttäviltä viranomaisilta sekä sisäasiainministeriöllä lisäksi maakuntien liitoilta.

Hallintoviranomaisella, maksuviranomaisella ja rakennerahastovaroja käyttävällä ministeriöllä on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus pyynnöstä saada muulta kuin 1 momentissa tarkoitettulta viranomaiselta luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä koskevat tehtäviensä hoitamiseksi välttämättömät tiedot. Pyyntöissä on yksilöitävä tarvittavat tiedot sekä niiden käyttötarkoitus. Näin saatuja tietoja ei saa käyttää muuhun tarkoitukseen kuin mihin sitä on pyydetty.

Jos rakennerahastovarojen myöntäminen tai välittäminen on annettu muun kuin viranomaisen tehtäväksi, hallintoviranomaisella, maksuviranomaisella ja rakennerahastovaroja käyttävällä ministeriöllä on oikeus salassapitovelvollisuuden estämättä saada tältä tehtäviensä hoitamiseksi välttämättömät tiedot. Tietojen pyytämiseen ja käyttämiseen sovelletaan, mitä 2 momentissa säädetään.

Rakennerahastovaroja käyttävällä ministeriöllä on oikeus salassapitovelvollisuuden estämättä saada tehtävänsä hoitamiseksi tarpeelliset tiedot tai selvitykset omalla hallinnonalallaan myönnetyn rahoituksen saajalta sekä sisäasiainministeriöllä lisäksi maakunnan liiton myöntämän rahoituksen saajalta. Hallintoviranomaisella ja maksuviranomaisella on yksittäistapauksessa oikeus saada tehtäviensä hoitamiseksi tarpeelliset tiedot rakennerahastovaroja käyttävän ministeriön välityksellä tämän hallinnonalalla myönnetyn sekä sisäasiainministeriön välityksellä maakunnan liiton myöntämän rahoituksen saajalta.

27 §

Rakennerahastovaroja käyttävän ministeriön tarkastusoikeus

Rakennerahastovaroja käyttävä ministeriö suorittaa jakamiensa ja myöntämiensä rakennerahastovarojen käyttöä koskevia rahoituksen välittäjiin ja myöntäjiin sekä rahoituksen saajiin kohdistuvia tarkastuksia. Yksittäistä hanketta tarkastettaessa tarkastusoikeus koskee hanketta ja sen rahoitusta kokonaisuudessaan siinä laajuudessa kuin valvonta-asetuksessa edellytetään.

Edellä 25 §:ssä tarkoitetun valvonnan ja tarkastusten asianmukaiseksi suorittamiseksi ministeriö voi päätöksellään valtuuttaa toisen viranomaisen tai riippumattoman tilintarkastajan suorittamaan

rakennerahastovarojen käyttöön liittyviä rahoituksen välittäjiin ja myöntäjiin sekä rahoituksen saajiin kohdistuvia 1 momentissa tarkoitettuja tarkastuksia puolestaan. Tilintarkastajan tulee olla julkishallinnon ja -talouden tilintarkastuslautakunnan hyväksymä tilintarkastaja (JHTT-tilintarkastaja) tai tilintarkastusyhteisö (JHTT-yhteisö), Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja (KHT-tilintarkastaja) tai tilintarkastusyhteisö (KHT-yhteisö) taikka kauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja (HTM-tilintarkastaja) tai tilintarkastusyhteisö (HTM-yhteisö). Tilintarkastaja toimii tehtävässään virkavastuulla.

Tilintarkastajan esteellisyyteen sovelletaan, mitä [hallintomenettelylain 10 §:ssä](#) säädetään. Tilintarkastajalla on muutoinkin oltava edellytykset riippumattoman tarkastuksen toimittamiseen. Jos edellytykset riippumattomaan tarkastukseen puuttuvat, tilintarkastajan on kieltäydyttävä vastaanottamasta tehtävää tai luovuttava siitä.

Tarkastusta suorittaessa huomiota on kiinnitettävä siihen, että henkilö, joka harjoittaa tarkastuksen kohteena olevaa toimintaa tai vastaa siitä, voi esittää tarkastusta suorittavalle henkilölle omat näkemyksensä äidinkielellään suomeksi, ruotsiksi tai saameksi. Jos toimintaa harjoittava tai siitä vastaava ei osaa kielilain (148/1922) mukaan käytettävää kieltä, viranomaisen on huolehdittava siitä, että tarkastus toimitetaan huolehtimalla [hallintomenettelylain 22 §:n](#) mukaisesti tarvittavasta tulkitsemisesta tai kääntämisestä. Tarkastusta suorittavan henkilön oikeuksista ja tarkastettavan velvollisuuksista on voimassa, mitä 32 §:ssä säädetään, jos 2 §:stä ei muuta johdu.

28 §

Ministeriön hallinnonalaan kuuluvan toimijan ja maakunnan liiton tarkastusoikeus

Rakennerahastovaroja käyttävän ministeriön hallinnonalan viranomaisen ja muu rakennerahastovaroja myöntävä toimija suorittaa rakennerahastovaroista myöntämänsä rahoituksen saajiin kohdistuvia tarkastuksia. Yksittäistä hanketta tarkastettaessa tarkastusoikeus koskee hanketta ja sen rahoitusta kokonaisuudessaan siinä laajuudessa kuin valvonta-asetuksessa edellytetään.

Maakunnan liiton oikeudesta suorittaa myöntämiensä rakennerahastovarojen käyttöä koskevia tarkastuksia säädetään alueiden kehittämisestä annetussa laissa ja alueiden kehittämisestä annetussa asetuksessa (1315/1993).

Rakennerahastovarojen valvonnan ja tarkastuksen asianmukaiseksi suorittamiseksi rakennerahastovaroja käyttävän ministeriön hallinnonalan viranomaisen, muu rakennerahastovaroja myöntävä toimija ja maakunnan liitto voivat päätöksellään valtuuttaa toisen viranomaisen tai riippumattoman tilintarkastajan suorittamaan myöntämiensä rakennerahastovarojen käyttöön liittyviä rahoituksen saajiin kohdistuvia tarkastuksia puolestaan. Tilintarkastajasta on voimassa, mitä 27 §:n 3 ja 4 momentissa säädetään. Tarkastusta suorittavan henkilön oikeuksista ja tarkastettavan velvollisuuksista on voimassa, mitä 32 §:ssä säädetään, jos 2 §:stä ei muuta johdu.

29 §

Hallintoviranomaisen tarkastusoikeus

Hallintoviranomainen voi suorittaa hallinnoimassaan rakennerahasto-ohjelmassa käytettävien rakennerahastovarojen käyttöön liittyviä rahoituksen välittäjiin ja myöntäjiin sekä rahoituksen saajiin kohdistuvia tarkastuksia. Hallintoviranomainen voi suorittaa tarkastuksia muiden ministeriöiden hallinnonaloilla vain Euroopan yhteisöjen komission pyynnöstä, rakennerahastovarojen tarkastuksen vakavan laiminlyönnin vuoksi tai muusta painavasta syystä.

Muu hallintoviranomainen kuin sisäasiainministeriö voi suorittaa maakuntien liittojen käyttämiä tai myöntämiä rakennerahastovarojen tarkastuksia vain tarkoitetusta painavasta syystä. Yksittäistä hanketta tarkastettaessa tarkastusoikeus koskee hanketta ja sen rahoitusta kokonaisuudessaan siinä laajuudessa kuin valvonta-asetuksessa edellytetään.

Hallintoviranomainen voi päätöksellään valtuuttaa toisen viranomaisen tai riippumattoman tilintarkastajan suorittamaan rakennerahastovarojen käyttöä koskevan rahoituksen välittäjän ja myöntäjään sekä rahoituksen saajaan kohdistuvan 1 momentissa tarkoitetun tarkastuksen puolestaan, jos se on tarpeen Euroopan yhteisön lainsäädäntöön perustuvan velvoitteen täyttämiseksi tai jos rakennerahastovarojen tarkastuksen asianmukainen suorittaminen sitä muusta syystä edellyttää. Tilintarkastajasta on voimassa, mitä 27 §:n 3 ja 4 momentissa säädetään.

30 §

Maksuviranomaisen tarkastusoikeus

Maksuviranomainen voi suorittaa rakennerahastovarojen käyttöön liittyviä rahoituksen välittäjiin ja myöntäjiin sekä rahoituksen saajiin kohdistuvia tarkastuksia. Maksuviranomainen voi suorittaa muille ministeriöille osoittamiensa rakennerahastovarojen käyttöä koskevia tarkastuksia vain Euroopan yhteisöjen komission pyynnöstä, rakennerahastovarojen tarkastuksen vakavan laiminlyönnin vuoksi tai muusta painavasta syystä. Muu maksuviranomainen kuin sisäasiainministeriö voi suorittaa maakuntien liittojen käyttämiä tai myöntämiä rakennerahastovarojen tarkastuksia vain edellä tarkoitetusta painavasta syystä. Yksittäistä hanketta tarkastettaessa tarkastusoikeus koskee hanketta ja sen rahoitusta kokonaisuudessaan siinä laajuudessa kuin valvonta-asetuksessa edellytetään.

Maksuviranomainen voi päätöksellään valtuuttaa toisen viranomaisen tai riippumattoman tilintarkastajan suorittamaan rakennerahastovarojen käyttöä koskevan rahoituksen välittäjän ja myöntäjään sekä rahoituksen saajaan kohdistuvan 1 momentissa tarkoitetun tarkastuksen puolestaan, jos se on tarpeen Euroopan yhteisön lainsäädäntöön perustuvan velvoitteen täyttämiseksi tai jos rakennerahastovarojen tarkastuksen asianmukainen suorittaminen sitä muusta syystä edellyttää. Tilintarkastajasta on voimassa, mitä 27 §:n 3 ja 4 momentissa säädetään.

30 a § (28.12.2000/1286)

Sisäasiainministeriön tarkastusoikeus INTERREG- ja URBAN-yhteisöaloiteohjelmissa

Sisäasiainministeriö voi suorittaa INTERREG- ja URBAN-yhteisöaloiteohjelmissä käytettävien rakennerahastovarojen käyttöön liittyviä tarkastuksia rahoituksen myöntäjiin ja rahoituksen saajiin. Sisäasiainministeriö voi suorittaa tarkastuksia muiden ministeriöiden hallinnonaloilla vain Euroopan yhteisöjen komission pyynnöstä, rakennerahastovarojen tarkastuksen vakavan laiminlyönnin vuoksi tai muusta painavasta syystä. Yksittäistä hanketta tarkastettaessa tarkastusoikeus koskee hanketta ja sen rahoitusta kokonaisuudessaan siinä laajuudessa kuin EY:n valvontaa koskevat säännökset edellyttävät. Tarkastusta suorittavan henkilön oikeuksista ja tarkastettavan henkilön velvollisuuksista on voimassa mitä 32 §:ssä säädetään, jollei 2 §:stä muuta johdu.

31 §

Tarkastusmenetelmät ja -periaatteet

Euroopan yhteisön rakennerahastoista Suomeen myönnettävän rahoituksen ja vastaavan kansallisen rahoitusosuuden hallinnoinnin ja käytön tarkastukseen ja muuhun valvontaan sovelletaan sellaisia menetelmiä ja periaatteita, joilla voidaan varmistaa Euroopan yhteisön

lainsäädännöstä johtuvien velvollisuuksien ja moitteettoman varainhoidon vaatimusten noudattaminen.

32 §

Tarkastusta suorittavan henkilön oikeudet ja tarkastettavan velvollisuudet

Edellä 27–30 ja 30 a §:ssä tarkoitetun tarkastuksen suorittamiseksi tarkastettava on velvollinen ilman aiheutonta viivytystä korvauksetta esittämään tarkastusta suorittavalle henkilölle kaikki tarvittavat tiliasiakirjat sekä muun rakennerahastovarojen ja vastaavan kansallisen rahoitusosuuden käyttöön liittyvän aineiston samoin kuin muutoinkin avustamaan tarkastuksen suorittamisessa. Tarkastusta suorittavalla henkilöllä on oikeus ottaa tiliasiakirjat ja muu edellä tarkoitettu aineisto haltuunsa, jos tarkastuksen suorittaminen sitä edellyttää. Aineisto on palautettava, kun sitä ei enää tarvita tarkastuksen suorittamiseksi. Tarkastusta suorittavan henkilön pyynnöstä tarkastettavan tulee antaa myös muut tiedot, jotka ovat tarpeen tarkastuksen asianmukaiseksi suorittamiseksi. (28.12.2000/1286)

Tarkastusta suorittavalla henkilöllä on oikeus tehtävän edellyttämässä laajuudessa tarkastaa kaikki rahoituksen myöntämisen ja maksamisen edellytyksenä olevat seikat sekä tässä tarkoituksessa päästä tarkastettavan hallitsemiin tai käytössä oleviin tiloihin. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa kotirauhan piiriin kuuluvassa paikassa.

33 § (28.12.2000/1286)

Virka-apu

Poliisin, tulliviranomaisen ja veroviranomaisen on korvauksetta annettava 27–30 ja 30 a §:ssä tarkoitetun tarkastuksen suorittamiseksi tarpeellista virka-apua.

34 §

Lausuman esittäminen

Yleisasetuksen 38 artiklassa ja valvonta-asetuksen 8 artiklassa tarkoitetun lausuman esittää Euroopan yhteisöjen komissiolle:

- 1) Euroopan aluekehitysrahaston osalta sisäasiainministeriö;
- 2) Euroopan sosiaalirahaston osalta työministeriö;
- 3) Euroopan ohjaus- ja tukirahaston ohjausosaston osalta maa- ja metsätalousministeriö;
- 4) kalatalouden ohjauksen rahoitusvälineen osalta maa- ja metsätalousministeriö.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, yleisasetuksen 38 artiklassa tarkoitetun lausuman esittää INTERREG-yhteisöaloiteohjelmien osalta ohjelma-asiakirjassa hallinto- ja maksuviranomaiseksi nimetty maakunnan liitto ja URBAN-yhteisöaloiteohjelman osalta ohjelma-asiakirjassa hallinto- ja maksuviranomaiseksi nimetty kunnallinen toimielin. (28.12.2000/1286)

6 luku

Erinäiset säännökset

35 §

Toimivallan siirto rakennerahastoasioissa

Opetusministeriö voi päätöksellään siirtää toimivaltaansa rakennerahastoasioissa sen hallinnonalaan kuuluvia tehtäviä hoitaville viranomaisille.

36 §

Rakennerahasto-ohjelmien seurannan tietojärjestelmä

Rakennerahastovaroja käyttävät ministeriöt ylläpitävät hallinnonaloillaan rahoitettavia hankkeita koskevia rekistereitä ja vastaavat sellaisten rakennerahasto-ohjelmien hallintoviranomaisten ylläpitämiin seurantarekistereihin otettavien tietojen toimittamisesta, jotka ovat tarpeen asianomaisen ohjelman hankevalmistelun, päätöksenteon, rahoituksen ja tulosten seurannan kannalta.

Rekisteröidyn tarkastusoikeudesta on voimassa, mitä henkilötietolaissa (523/1999) säädetään. Edellä 1 momentissa tarkoitettuun tietojärjestelmään sisältyvät henkilötietolaissa tarkoitetut henkilötiedot on poistettava viimeistään kolmen vuoden kuluttua siitä, kun asianomaisen rakennerahasto-ohjelman viimeinen maksuerä on maksettu Euroopan yhteisöjen komissiosta Suomeen.

INTERREG-yhteisöaloiteohjelmissa rakennerahastovaroja myöntävät maakunnan liitot ja URBAN-yhteisöaloiteohjelmassa rakennerahastovaroja myöntävä kunnallinen toimielin ylläpitävät rahoitettavia hankkeita koskevia rekistereitä. Rekistereihin voidaan tallentaa hallinto- ja maksuviranomaistehtävien hoitamisen kannalta tarpeelliset tiedot tuen hakijasta, tuen kohteesta, tukea koskevasta päätöksestä, tuen maksatuksesta ja vaikutuksista sekä suoritetuista tarkastuksista. Maakunnan liitot ja kunnallinen toimielin vastaavat seurantarekistereihin toimitettavien asianomaisen ohjelman hankevalmistelua, päätöksentekoa, rahoituksen ja tulosten seurannan kannalta tarpeellisten tietojen toimittamisesta. Niissä ohjelmissa, joissa rakennerahastovaroja myöntävä viranomainen on muu kuin Suomen viranomainen, tulee seurata erikseen kansallisen julkisen rahoituksen myöntämistä. Rakennerahastovaroja myöntävällä maakunnan liitolla ja URBAN-yhteisöaloiteohjelmassa rakennerahastovaroja myöntävällä kunnallisella toimielimellä on oikeus luovuttaa edelleen Euroopan yhteisöjen asianomaiselle toimielimelle sellaisia rekistereihin talletettuja tietoja, jotka ovat tarpeen valvottaessa, että Euroopan yhteisön lainsäädäntöä on noudatettu myönnettäessä yhteisön rahoittamaa tukea. Rekisteröidyn tarkastusoikeudesta ja tietojärjestelmään sisältyvien tietojen poistamisesta noudatetaan, mitä 2 momentissa säädetään. (28.12.2000/1286)

37 §

Rakennerahastovarojen ja vastaavan valtion rahoitusosuuden takaisinperintä

Hankeeseen rahoituksen myöntävän viranomaisen tai muun tahon on määrättävä sellaisten rakennerahastovarojen ja niitä vastaavan valtion rahoitusosuuden maksaminen lopetettavaksi, joiden lopullinen vastaanottaja on muu kuin valtion budjettitalouden piiriin kuuluva viranomainen, virasto tai laitos, sekä määrättävä jo maksetut osuudet maksettavaksi takaisin, jos:

1) rahoituksen myöntämistä, maksamista tai valvontaa varten on annettu virheellisiä tai harhaanjohtavia tietoja taikka rahoituksen myöntämistä, maksamista tai valvontaa varten annettavia tietoja on salattu ja virheellisten tai harhaanjohtavien tietojen antamisella taikka tietojen salaamisella on ollut vaikutusta rahoituksen saamiseen;

2) rahoituksen maksamista tai valvontaa varten on kieltäydytty antamasta tarvittavia tietoja, asiakirjoja tai muuta aineistoa taikka tarkastusta suoritettaessa kieltäydytty täyttämästä muita rahoituksen saajalle tarkastuksen suorittamiseksi laissa säädettyjä velvollisuuksia;

3) rahoitusta on käytetty muuhun kuin mihin se on myönnetty;

4) rahoituksen saaja on olennaisesti laiminlyönyt noudattaa rahoituspäätöksessä asetettuja ehtoja; taikka

5) kilpailuvapautta koskevassa Euroopan yhteisön lainsäädännössä edellytetään maksamisen lopettamista ja maksettujen osuuksien maksamista takaisin.

Hankkeeseen rahoituksen myöntävän viranomaisen tai muun tahon on määrättävä 1 momentin mukaisesti takaisin perittävälle määrälle maksettavaksi rahoitusosuuden maksamispäivästä vuotuista korkoa korkolain (633/1982) 3 §:n 2 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan lisättyinä kolmella prosenttiyksiköllä. Jollei takaisin maksettavaa määrää makseta viimeistään asetettuna eräpäivänä, sille on maksettava vuotuista viivästyskorkoa korkolain 4 §:n 3 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan.

Jos Euroopan yhteisöjen komissio muissa kuin 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa ryhtyy valtiota kohtaan yleisasetuksen 39 artiklassa tarkoitettuihin varainhoitoa koskeviin oikaisuihin, rakennerahastovaroja käyttävä ministeriö voi määrätä 1 momentissa tarkoitettujen rakennerahastovarojen ja niitä vastaavan valtion rahoitusosuuden maksamisen lopetettavaksi sekä jo maksetut osuudet tai osan niistä maksettavaksi takaisin.

Rakennerahastovaroja käyttävä ministeriö voi määrätä 3 momentin mukaisesti takaisin perittävälle määrälle maksettavaksi rahoitusosuuden maksamispäivästä vuotuista korkoa, joka kulloinkin vastaa peruskorkoa lisättyinä neljällä yksiköllä. Jollei takaisin maksettavaa määrää makseta viimeistään asetettuna eräpäivänä, sille on maksettava vuotuista viivästyskorkoa korkolain 4 §:n 3 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan.

Tässä pykälässä tarkoitettua asiaa koskeva riita voidaan saattaa hallinto-oikeuden ratkaistavaksi hallintoriita-asiana siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

38 §

Valtion takautumisoikeuteen perustuva maksusuoritukseen velvoittaminen

Jos valtio on yleisasetuksen 39 artiklan perusteella velvoitettu maksamaan Euroopan yhteisöjen komissiolle takaisin rakennerahaston varoja, maksuviranomainen voi velvoittaa muun kuin valtion budjettitalouden piiriin kuuluvan viranomaisen, viraston tai laitoksen suorittamaan valtiolle sen komissiolle maksaman määrän täysimääräisenä kuluineen. Suoritus määrätään, jos varojen takaisinmaksu on johtunut suoritukseen velvoitettavan virheellisestä menettelystä tai jos suoritukseen velvoitettava on Euroopan yhteisöjen komission päätöksen perusteella suoraan vastuussa komissiolle varojen käytöstä.

Jollei suoritettavaa määrää makseta asetettuna eräpäivänä, sille on maksettava vuotuista viivästyskorkoa korkolain 4 §:n 3 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan.

Tässä pykälässä tarkoitettua asiaa koskeva riita voidaan saattaa hallinto-oikeuden ratkaistavaksi hallintoriita-asiana siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

INTERREG- ja URBAN-yhteisöaloiteohjelmissa 1 momentissa tarkoitettu takautumisoikeuteen perustuva suoritus maksetaan kuitenkin ohjelman maksuviranomaiselle, joka on velvollinen maksamaan tämän suorituksen viipymättä valtiolle. Sisäasiainministeriö voi velvoittaa INTERREG-yhteisöaloiteohjelmassa rakennerahastovaroja myöntävän maakunnan liiton ja URBAN-yhteisöaloiteohjelmassa rakennerahastovaroja myöntävän kunnallisen toimielimen suorittamaan valtiolle sen komissiolle maksaman määrän täysimääräisenä kuluineen. Suoritus määrätään, jos varojen takaisinmaksu on johtunut suoritukseen velvoitettavan virheellisestä menettelystä tai jos suoritukseen velvoitettava on Euroopan yhteisöjen komission päätöksen perusteella suoraan vastuussa komissiolle varojen käytöstä. (28.12.2000/1286)

39 §

Muutoksenhaku

Tässä laissa tarkoitettun hallintoviranomaisen, maksuviranomaisen ja rakennerahastovaroja käyttävän ministeriön ja seurantakomitean päätökseen haetaan muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Muutoksenhaku ei lykkää päätöksen täytäntöönpanoa, ellei hallintotuomioistuin toisin määrää.

Hallinto- ja maksuviranomaisena toimivan maakunnan liiton päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin muutoksenhausta kuntayhtymän päätöksestä kuntalaissa säädetään. URBAN-ohjelmassa maksu- ja hallintoviranomaisena toimivan toimielimen päätökseen haetaan muutosta siten kuin muutoksenhausta kuntalaissa säädetään. (28.12.2000/1286)

Maakunnan yhteistyöryhmän päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin muutoksenhausta kuntayhtymän päätöksestä kuntalaissa säädetään.

40 §

Salassapitovelvollisuus

Tämän lain mukaisia tehtäviä hoitavan salassapitovelvollisuudesta on voimassa, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään.

Viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä tämän lain mukaista tehtävää suoritettaessa saatuja tietoja yksityisen tai yhteisön taloudellisesta asemasta, liiketäi ammattisalaisuudesta taikka yksityisen henkilökohtaisista oloista saa luovuttaa:

- 1) lain täytäntöönpanosta vastaaville viranomaisille tämän lain mukaisten tehtävien suorittamista varten;
- 2) tässä laissa tarkoitettua tarkastusta suorittavalle toiselle viranomaiselle tai ulkopuoliselle tilintarkastajalle;
- 3) syyttäjä-, poliisi- ja tulliviranomaiselle rikoksen selvittämiseksi;
- 4) Euroopan yhteisön toimielimelle, jos Euroopan yhteisön säädöksessä asetetun velvoitteen täyttäminen tai yhteisön toimielimen tekemä päätös tätä edellyttää.

Euroopan yhteisön toimielimelle tiedot luovuttaa hallintoviranomainen, maksuviranomainen tai rakennerahastovaroja käyttävä ministeriö.

41 §

Soveltaminen vuosien 1995–1999 rakennerahasto-ohjelmiin

Euroopan yhteisön rakennerahastoista vuosina 1995–1999 Suomeen tavoitteiden 2, 3, 4, 5b ja 6 ohjelmiin myönnetyn rahoituksen sekä vastaavan kansallisen rahoitusosuuden valvonnasta, tarkastuksesta ja takaisinperinnästä on soveltuvin osin voimassa, mitä 2, 25–28 ja 30–40 §:ssä säädetään. Mitä mainituissa lainkohdissa säädetään maksuviranomaisesta, koskee soveltuvin osin rakennerahastovarojen hallinnoinnista suhteessa Euroopan yhteisön toimielimiin vastaavaa ministeriötä (*rahastovastuuministeriö*). Mitä 38 §:ssä säädetään, sovelletaan, jos valtion on neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2052/88 soveltamisesta rakennerahastojen toiminnan yhteensovittamisen osalta toisaalta keskenään ja toisaalta Euroopan investointipankin toiminnan ja muiden rahoitusvälineiden kanssa annetun asetuksen (ETY) N:o 4253/88 muuttamisesta annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2082/93 23 artiklassa tarkoitetun jäsenvaltion vastuun perusteella veloitettu maksamaan Euroopan yhteisöjen komissiolle takaisin rakennerahaston varoja.

42 §

Tarkemmat säännökset

Asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä:

- 1) maakunnan yhteistyöasiakirjan sisällöstä;
- 2) maakunnan yhteistyöasiakirjan tarkistamisesta ja siihen liittyvistä määräajoista;
- 3) rakennerahastovarojen ja valtion rahoitusosuuden jakamisesta ja siihen liittyvistä määräajoista;
- 4) ohjelmareservistä;
- 5) rakennerahasto-ohjelmien seurantajärjestelmästä;
- 6) ylimaakunnallisten hankkeiden hallinnoinnista;
- 7) seurantakomitean päätösvaltaisten jäsenten ja asiantuntijoiden palkkioista ja kulukorvauksista;
- 8) yleisasetuksen 38 artiklassa ja valvonta-asetuksen 8 artiklassa tarkoitetun lausuman laatimisesta.

7 luku

Voimaantulo

43 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2000.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 140/1999, HaVM 9/1999, EV 124/1999, Neuvoston asetus (EY) N:o 1260/1999; EYVL N:o L 161, 26.6.1999, s. 1, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1783/1999; EYVL N:o L 213, 13.8.1999, s. 1, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1784/1999; EYVL N:o L 213, 13.8.1999, s. 5, Neuvoston asetus (EY) N:o 1263/1999; EYVL N:o L 161, 26.6.1999, s. 54, Neuvoston asetus (EY) N:o 1257/1999; EYVL N:o L 160, 26.6.1999, s. 80

Muutossäädösten voimaantulo ja soveltaminen:

28.12.2000/1286:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2001.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 179/2000, HaVM 19/2000, EV 205/2000

14.2.2003/115:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 2003

LA 144/2002, LA 126/2002, HaVM 18/2002, EK 37/2002